

A kanyaróra a védőoltás az egyetlen „orvosság”

– Beszélgetés dr. Győri Ilona gyermekorvossal
a hozzánk is közelítő veszélyes fertőző betegségről –

December végén egy húszéves belgrádi fiatalemberrel, néhány nappal később pedig a niši gyermekklinikán egy kétéves kislánnyal végeztünk a veszedelmes kór. Október elejétől az év végéig összesen 654 esetben regisztráltak kanyarós megbetegedést Szerbiában. A kanyaró sajnos Vajdaságba is megérkezett. Újvidéken négy megbetegedést regisztráltak, novemberben pedig Szabadkán is gyógykezelték egy kanyaróval fertőzött kislányt.

Magyarországban közönséget egyelőre elkerülte a fertőzés, elsősorban talán azért, mert az itt élők legnagyobb hányada idejekorán felvette a védőoltást, emelte ki már beszélgetésünk elején **dr. Győri Ilona**, a Magyarországi Egészségügyi Intézet gyermekorvosa, kihangsúlyozva, hogy a védőoltással nem gyógyítjuk, hanem megelőzzük a kanyarós fertőzés kialakulását.

– Tulajdonképpen mi az a kanyaró?

– A kanyaró egy régi, már szinte elfeledett betegség, olyan, amivel még mi, orvosok sem találkoztunk néhány évtizedes praxisunk során. Egy igen csúszós, cseppfertőzéssel terjedő vírusos betegségről van szó, ami azt jelenti, hogy a vírus fertőző képessége majdnem 100 százalékos. A vírusos fertőző betegség ellen kétféle immunitással védekezünk szervezetünkben. Egyik az ún. természetes immunitás, ami egy vírusos fertőzésből való felépülésünk után alakul ki a szervezetünkben, a másik fajta immunitást pedig a védőoltással idézzük elő. Ilyenkor nagyon-nagyon legyengített formában a vakcinával vírust juttatunk a szervezetbe, ami kevés ahhoz, hogy betegséget okozzon, ahhoz viszont elég, hogy beindítsa immunrendszerünk védekező mechanizmusát.

– Mióta védekezünk védőoltással a kanyaró ellen?

– Nálunk 1969-ben kezdték alkalmazni a kanyaró elleni védőoltást a gyerekeknek. Az évek során változott a védőoltás összetétele is, amit pedig napjainkban kapnak meg a gyerekek, egyszerre három betegség, a kanyaró, a rózsahimlő és a fültömírgy-gyulladás ellen is védelmet nyújt. Noha kötelező, még ma is van ellenállás a védőoltásokkal szemben, egyes szülők úgy vélik, hogy minek a védőoltás, ha nincs betegség. Azt nem látják be, hogy azért nincs nálunk kanyarós megbetegedés, mert szinte mindenki be lett oltva. Ha a szülők hanyagolják a védőoltások felvételét, könnyen más betegségek is felüthetik a fejüket, mint amilyen a tetanusz, a torokgyík vagy éppen a gyermekbénulás. Ezek ellen vakcinálunk már vagy 50 éve.

Miből gondolják, hogy ők jobbat tudnak adni a gyermeküknek, miért hiszik azt, hogy a gyerek megbetegszik a vakcinától? Esélye sincs rá, hiszen amint már elmondtam, a védőoltással a végsőkéig legyengített vírusok kerülnek a gyermek szervezetébe, amelyek nem képesek fertőzni.

– Mik a kanyaró tünetei?

– A betegség lappangási ideje egy-két hét. Elsőként orrfolyással, köhögéssel kísért általános levertség jelentkezik, majd előtör a magas, 40-40,5 fokos láz, amit öt-hat napon keresztül hurutos, kötőhártya-gyulladásos tünetek kísérnek, akár hányással, hasmenéssel vegyítve. A kötőhártya-gyulladástól a szemek pirosak lesznek, majd megjelennek a bőrkiütések, elsőként a fül mögött, majd az arcon, végül az egész testen, de megjelenhetnek a nyálkahártyán is. A biztos fertőzést a vérelemzés mutatja ki.

– Melyek a legvesélyesebb károsító tényezők?

– A betegség elsőként azokat támadja meg, akik gyengébbek. A gyerekeket, ha nincsenek vakcinálva, azután az idősebbeket illetve azokat, akik valamilyen hosszán tartó krónikus betegségben szenvednek, ami miatt az immunrendszerük nem tud igazán védekezni egy új betegséggel szemben. A kanyarós fertőzés ritkán ugyan, de szövődeményekkel is járhat, mint amilyen egy gennyes középfülgyulladás, egy tüdőgyulladás, vagy akár agyvelő-gyulladás is.

– Amennyiben valaki úgy dönt, hogy felveszi a kanyaró elleni védőoltást, megteheti-e?

– Mi ezt még nem kezdtük el praktizálni, mert a járványügyi szakemberek megállapítása szerint egy közösség akkor mondható védettnek, ha az immunizáltság meghaladja a 95 százalékot. A magyarországi közönségben ez az arány ennél magasabb, így eddig nem volt szükségünk beindítani az utólagos vakcinálási akciót. Kérdezzék egyébként tőlünk, főleg a fiatal szülők, azt azonban tudni kell, hogy az édesanya – saját immunitásán keresztül – védi kisgyermekét szervezetét is, a kisbabáknak ugyanis csak egy éves kortól adható a védőoltás. A gyermek hétéves korában kapja meg a második, úgynevezett emlékeztető védőoltást. Mi visszamenőleg sok évre ellenőrizni tudjuk, hogy ki mikor kapta meg a védőoltást és állítom, hogy csak nagyon kevesen lehetnek azok, akik nem vették fel annak idején – fejezte be a beszélgetést dr. Győri Ilona gyermekorvos.

Bödő Sándor